

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! medisch pedagogisch instituut Zonneweelde Lommel te LOMMEL

Hoofdstructuur	buitengewoon basisonderwijs
Instellingsnummer	3475
Instelling	GO! medisch pedagogisch instituut Zonneweelde Lommel
Directeur	Marco SCHEPERS
Adres	Speelpleinstraat 75 - 3920 LOMMEL
Telefoon	011-55.02.00
Fax	011-55.02.01
E-mail	mpi.lommel@gemeenschapsonderwijs.be
Website	www.mpizonneweelde.be
Bestuur van de instelling	GO! scholengroep Limburg Noord
Adres	Sint-Margrietstraat 13 - 3582 KOERSEL
Scholengemeenschap	Scholengemeenschap SUR+
Adres	Brugstraat 22 - 3950 Bocholt
CLB	CLB vh GO Limburg - Noord / Adite
Adres	Sint-Margrietstraat 13 - 3582 KOERSEL
Dagen van het doorlichtingsbezoek	17-18-19-20 maart 2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	20-03-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	25-04-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Annemarie DESMYTTERE
Teamleden	Anne VANWELDEN
Deskundige(n) behorend tot de administratie	NIHIL
Externe deskundige(n)	NIHIL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 muzische vorming in type 1 - lager onderwijs, muzische vorming in type 2 - kleuteronderwijs, muzische vorming in type 2 - lager onderwijs, muzische vorming in type 8 - lager onderwijs	8
3.1.1.2 Nederlands in type 1 - lager onderwijs, communicatie en taal in type 2 - kleuteronderwijs, communicatie en taal in type 2 - lager onderwijs, Nederlands in type 8 - lager onderwijs10	8
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid , veiligheid en hygiëne'?.....	12
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	12
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	12
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	14
4.2 Onderwijsaanbod	15
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	16
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	18
6.1 Wat doet de school goed?.....	18
6.2 Wat kan de school verbeteren?	18
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	19
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	20
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	20

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
 - de beginsituatiebepaling
 - de doelenselectiefase
 - de voorbereidingsfase
 - de uitvoeringsfase
 - de evaluatiefase.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De basisschool voor buitengewoon onderwijs 'Zonneweelde' te Lommel organiseert buitengewoon kleuter- en lager onderwijs type 2 en lager onderwijs type 1 en type 8. De school profileert zich ook in specifieke opvang voor kinderen met autisme in een parallel georganiseerde anti-werking. Daarnaast bieden een aantal personeelsleden GON-begeleiding (geïntegreerd onderwijs) aan in scholen uit de omgeving.

De school kenmerkt zich door de aanwezigheid van teamleden met een groot verantwoordelijkheidsgevoel om zo goed mogelijk onderwijs te geven. De aandacht voor een aanbod op maat van elke leerling vormt een rode draad doorheen het hele onderwijsgebeuren.

Tijdens deze doorlichting lag de focus voor het erkenningsonderzoek op de leergebieden muzische vorming en Nederlands/communicatie en taal.

De schooldoorlichting wijst uit dat de school voor het leergebied Nederlands/communicatie en taal voldoet aan de erkenningsvoorwaarde rond handelingsplanning. De school levert voldoende inspanningen om via het cyclisch proces van handelingsplanning de passende ontwikkelingsdoelen voor Nederlands/communicatie en taal te selecteren en zoveel mogelijk te bereiken bij een leerling of leerlingengroep. Teamleden realiseren een kwaliteitsvolle klaspraktijk met bijzondere aandacht voor individualisatie en differentiatie.

Het leergebied muzische vorming voldoet niet aan de erkenningsvoorwaarde rond handelingsplanning. De inspanning voor dit leergebied wordt te weinig aangestuurd vanuit het proces van handelingsplanning.

De school kan onvoldoende aantonen dat ze, op basis van een gestructureerde en planmatige aanpak, de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming nastreeft. Beweging, drama en media komen weinig doelgericht aan bod. Voor de domeinen beeld en muziek biedt het team slechts enkele deelaspecten aan. De inbreng van ondersteunende teamleden krijgt geen plaats binnen het totale proces van handelingsplanning.

Het erkenningsonderzoek leidt tot de vaststelling dat de vroegere kwaliteitsvolle schooleigen handelingsplanmatige werking de laatste jaren afgeremd wordt. Het cyclisch proces van handelingsplanning boet in aan kracht door de energie die gelegd wordt op het registratiesysteem waarin schooleigen leerlijnen en evaluatiesystemen weinig plaats krijgen. Het multidisciplinair overleg tussen de teamleden van eenzelfde klasgroep is beperkt. Hierdoor wordt de handelingsplanning verengd tot een handelingsplan.

Om te beoordelen of de school de eigen kwaliteit in voldoende mate bewaakt, onderzocht het inspectieteam de deskundigheidsbevordering en het onderwijsaanbod.

Het kwaliteitsonderzoek toont aan dat de school binnen het proces van professionalisering doelgericht structuren, zoals pedagogische werkgroepen en teamoverleg, creëert om het proces van deskundigheidsbevordering te ondersteunen. De uitbouw van een gestructureerde begeleiding, systematische coaching en opvolging is nog niet gebeurd. Op beleidsniveau ontbreken momenteel overlegkansen om na te denken over richting, doel en aanpak van het professionaliseringsbeleid.

Met de type-gerichte werking en een parallel georganiseerde anti-werking over de drie types stroomlijnt de school het onderwijsaanbod en tracht ze houvast te bieden om een doelgericht aanbod uit te werken dat tegemoet komt aan de specifieke noden van de leerlingen. Niettegenstaande de beperkte formele overlegmomenten tussen alle teamleden van eenzelfde klasgroep blijven klasleerkrachten, paramedici en ondersteunende teamleden uit het semi-internaat op de hoogte van elkaars aanbod door de vlotte en constructieve samenwerking. De afstemming op elkaars aanbod kan nog aan kracht winnen door gezamenlijk doelen te selecteren, gezamenlijk te plannen en voor te bereiden en gezamenlijk te evalueren.

Op niveau van de school onderzoekt de school weinig of haar onderwijsaanbod voldoende doeltreffend is. Het zijn vooral individuele teamleden die nagaan of de meest passende ontwikkelingsdoelen nagestreefd worden.

Situationele factoren beïnvloedden de laatste jaren het beleid van de school. De diverse wissels in het beleidsteam bemoeilijkten de continuïteit en het uitbouwen van een duidelijke visie. Met het huidige beleidsteam werkt de school aan een evenwichtige en beleidskrachtige taakverdeling.

Het stroomlijnen van de handelingsplanmatige werking, met multidisciplinair overleg als draaischijf van het gebeuren, vormt nu een belangrijk aandachtspunt. Om dit ontwikkelingsproces op te zetten kan de school rekenen op een dynamisch team. Het beleidsteam staat open voor reflectie, vernieuwing en ondersteuning wat garanties biedt naar de toekomst. Hierdoor beschikt de school over een sterk draagvlak om haar maatschappelijke opdracht op een participatieve wijze te realiseren.

De schooldoorlichting sluit af met een gunstig advies beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarde inzake 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' en de overige reglementering.

De onderwijsinspectie is van oordeel dat de geformuleerde tekorten voor muzische vorming en de overige reglementering binnen de voorgeschreven tijd zelfstandig kunnen weggewerkt worden.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

type 1 - lager onderwijs

muzische vorming, Nederlands

type 2 - kleuteronderwijs

communicatie en taal, muzische vorming

type 2 - lager onderwijs

communicatie en taal, muzische vorming

type 8 - lager onderwijs

muzische vorming, Nederlands

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsaanbod

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 muzische vorming in type 1 - lager onderwijs, muzische vorming in type 2 - kleuteronderwijs, muzische vorming in type 2 - lager onderwijs, muzische vorming in type 8 - lager onderwijs

De school slaagt er nog niet in om via het cyclisch proces van handelingsplanning de passende ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming na te streven.

Op schoolniveau vormen de ontwikkelingsdoelen nog geen referentiekader dat de praktijk gelijkgericht aanstuurt. Beweging, drama en media komen weinig doelgericht aan bod. Voor de domeinen beeld en muziek biedt het team slechts enkele deelaspecten aan. De inbreng van ondersteunende teamleden krijgt geen plaats binnen het totale proces van handelingsplanning.

Beginsituatiebepaling

*Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering*

De gegevens verzameld bij de inschrijving van de leerling zijn weinig richtinggevend voor het verder proces van handelingsplanning. In de informatie verworven via het intakegesprek met de ouders, bij de observatiegegevens, of de gegevens van de vorige school zijn weinig sporen over een beginsituatie voor de aspecten van muzische vorming terug te vinden.

Doelenselectiefase

*Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg*

De uitgangspunten en het geheel van ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming in type 1 en type 8 is niet bij alle teamleden gekend.

De doelenselectie in deze types richt zich in de meeste klassen niet op een brede harmonische ontwikkeling van de kinderen. Teamleden beperken zich vaak tot het deeldomein beeld en zang. De vaak enge doelenselectie biedt weinig kansen om via dit leergebied leerlingen mogelijkheden aan te reiken om de wereld te verkennen, te begrijpen, individuele bekwaamheden te ontwikkelen en om met vreugde en plezier de zelfexpressie te ontdekken en ze voor zichzelf te verruimen.

De uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen type 2 zijn in de klassen van dit type wel duidelijk herkenbaar. Teamleden richten zich sterk op vrijetijdsinvulling met een brede waaier aan werkvormen. Muzische vorming wordt in deze klassen vaak als opstap gebruikt voor het nastreven van doelstelling binnen andere leergebieden.

De ontwikkelingsdoelen zijn herkenbaar in de documenten van de individuele leerkrachten. Op schoolniveau vormen ze nog geen referentiekader dat de praktijk gelijkgericht aanstuurt. Een gradueel opgebouwd kader ontbreekt. Het nastreven van ontwikkelingsdoelen wordt minder bewust onderbouwd en te weinig ondersteund door tussendoelen.

Vorbereidingsfase

*Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting*

In heel wat groepen krijgen teamleden uit het semi-internaat een verantwoordelijkheid voor de voorbereiding en uitvoering van het totale leergebied muzische vorming of een domein van dit leergebied. Hun waardevolle inbreng krijgt vaak geen plaats binnen het totale proces van handelingsplanning. Sommige klasleerkrachten zijn niet op de hoogte van het aanbod van de collega's van het semi-internaat in hun eigen klas. In welke mate deze teamleden uit het semi-internaat deelnemen aan klassenraden en ander formeel overleg is afhankelijk van personen en werkregeling.

Klasleerkrachten maken bij de voorbereiding van hun muzische activiteiten eenzijdige keuzes in te hanteren materiaal, werkvormen en technieken.

Muzische vorming krijgt op de klassenraden weinig tot geen aandacht. De kansen tot het aanbieden van onderwijs op maat van het kind in multidisciplinaire samenwerking binnen dit leergebied worden hierdoor niet benut.

Uitvoeringsfase

*Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren*

Ondanks de goede intenties, de waardevolle initiatieven tonen observaties, gesprekken en documentanalyse een versnipperde praktijk op schoonniveau aan. Beweging, drama en media zijn domeinen die weinig in alle klasgroepen aan bod komen. Domeinen beeld en muziek worden eng benaderd en richten zich vooral op respectievelijk fijne motoriek en zang.

Verschillende initiatieven die vroegere jaren plaatsvonden, om muzische vorming een plaats te geven in het onderwijsgebeuren, resulteren vandaag weinig in het tastbaar aanwezig zijn van een ondersteunend muzisch klimaat op school- en klasniveau.

Evaluatiefase

*Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Betrouwbaar
Evenwichtig en representatief
Procesevaluatie
Rapportering*

Tijdens de klassenraad worden geselecteerde doelen voor muzische vorming heel globaal besproken. Meestal beperkt men zich tot de vermelding van het aanbod en enkele bevindingen. Tussentijds volgt de klasleerkracht de vorderingen weinig op. Hierdoor zijn de evaluatiegegevens ruim interpreteerbaar en bieden ze weinig ruggensteun om het onderwijsaanbod voor muzische vorming af te stemmen op de individuele noden van het kind.

3.1.1.2 Nederlands in type 1 - lager onderwijs, communicatie en taal in type 2 - kleuteronderwijs, communicatie en taal in type 2 - lager onderwijs, Nederlands in type 8 - lager onderwijs

Voldoet

De school levert voldoende inspanningen om via het cyclisch proces van handelingsplanning de passende ontwikkelingsdoelen voor Nederlands te selecteren en zoveel mogelijk te bereiken bij een leerling of leerlingengroep. Teamleden realiseren een kwaliteitsvolle klaspraktijk met bijzondere aandacht voor individualisatie en differentiatie.

Beginsituatiebepaling

*Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering*

Vanuit verschillende informatiebronnen verzamelen de orthopedagogen gegevens over de beginsituatie van het leergebied Nederlands/communicatie en taal. Het team poogt rekening te houden met de inspraak en de betrokkenheid van de ouders door hen onder meer te bevragen over de communicatieve vaardigheden en de noden van hun kind rond taal. De ingewonnen informatie wordt versnipperd en op diverse wijze bijgehouden waardoor het zicht op de ontwikkeling en de leervorderingen onduidelijk is. De nodige informatie van het CLB komt vaak laattijdig in de school. De individuele handelingsplannen vermelden bij de meeste teamleden een duidelijke zorgvraag.

Doelenselectiefase

*Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg*

Vanuit de specificiteit van de doelgroep is er binnen type 2 en de auti-werking ruime aandacht voor communicatieve vaardigheden, luisteren en spreken. Teamleden gaan gericht op zoek naar aspecten van lezen en schrijven die aansluiten bij de individuele mogelijkheden van de leerlingen. In deze groepen hebben de individuele handelingsplannen een richtinggevende waarde.

Met het oog op een aanbod op maat van het kind of de groep selecteren teamleden uit type 1 en 8 voor de verschillende domeinen van het leergebied Nederlands doelstellingen uit de verschillende types. Niet alle teamleden selecteren gericht doelen voor spreken, luisteren en taalbeschouwing voor een bepaalde periode. Bij de individuele handelingsplanning kan nog meer aandacht besteed worden aan het formuleren van operationele doelen voor een vastgelegde periode en de mogelijke tussenstappen die naar het bereiken van deze doelen leiden. Momenteel bevatten zij vaak de neerslag van het aanbod en het beheersingsniveau op middellange termijn.

De school ontwikkelde in het verleden schooleigen leerlijnen voor de verschillende leergebieden waaronder Nederlands, communicatie en taal. Met de invoering van het digitaal systeem worden leerkrachten ertoe aangezet om andere leerlijnen te gebruiken. Het inbrengen van de schooleigen doelstellingen in het digitaal systeem is slechts heel beperkt gebeurd. Hierdoor kunnen teamleden type 8 moeilijk doelen gewoon lager onderwijs selecteren voor een specifieke leerlingengroep. Andere teamleden missen de tussendoelen die ze voor hun groepen wensen te selecteren.

Binnen de fase van de doelenselectie komen de teamleden nog niet tot het gemeenschappelijk multidisciplinair selecteren van doelen waardoor het gevaar bestaat voor fragmentatie van het aanbod.

De logopedisten ontwikkelden een eigen referentiekader dat bestaat uit therapeutische doelen gelinkt aan de ontwikkelingsdoelen. De logo's zijn weinig op de hoogte van de leerlijnen/gehanteerde referentiekaders in de klassen. Door de aanwezigheid van deze therapeuten op de klassenraad en het frequent overleg met de klasleerkrachten blijven ze echter wel op de hoogte van elkaars doelenselectie.

Vorbereidingsfase

*Planning
Multidisciplinair
Groepeeringsvorm
Infrastructuur en uitrusting*

In type 2 zijn de individuele handelingsplannen richtinggevend voor het onderwijsaanbod. De gerichte aandacht voor functionaliteit van het geleerde geeft richting aan de benadering van de diverse andere leergebieden. Communicatie wordt doelbewust geïntegreerd in andere leergebieden. In type 1 en type 8 maakten teamleden afspraken rond methodes en materiaal. Onderwijsleermethodes werden aangepast aan de groep en vormen voor deze klassen de leidraad. Door de multidisciplinaire samenwerking worden er, weliswaar informeel, duidelijke afspraken gemaakt met de verschillende kindbetrokkenen van de groep. Verschillende initiatieven worden genomen naar binnenklasdifferentiatie, naar klasondersteuning van therapeuten en teamleden van het semi-internaat. De teamleden uit het semi-internaat, die vaak een verantwoordelijkheid krijgen voor een leerdomein van het leergebied Nederlands of communicatie en taal, worden weinig betrokken bij het totale proces van handelingsplanning. Leerkrachten en therapeuten zijn vaak aangewezen op persoonlijk materiaal, leermiddelen en bronnenboeken om hun werking voor te bereiden. De school reikt weinig middelen aan om teamleden te ondersteunen bij hun voorbereiding.

Uitvoeringsfase

*Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren*

Ondanks de gefragmenteerde planning realiseren alle teamleden een kwaliteitsvolle klaspraktijk met bijzondere aandacht voor individualisatie en differentiatie. Er heerst in de klassen een veilig klasklimaat. Teamleden gaan op zoek naar een aanbod gericht op de interesse van de leerlingen. Veel klas materiaal wordt door de teamleden zelf ontwikkeld. Vooral binnen type 2 en de anti-werking hebben teamleden oog voor de samenhang van het leergebied communicatie en taal/Nederlands binnen de andere leergebieden. De logopedisten en teamleden uit het semi-internaten ondersteunen het onderwijsaanbod.

Evaluatiefase

*Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Betrouwbaar
Evenwichtig en representatief
Procesevaluatie
Rapportering*

De school beschikt niet over een visie en richtinggevende afspraken voor de evaluatie van het leergebied Nederlands/communicatie en taal. Naargelang de noodzaak gebruiken teamleden eigen tests, evaluatie-instrumenten uit de methode of genormeerde toetsen. Door de algemeenheid van de geselecteerde doelen beperkt de terugkoppeling zich tot het aangeven van de beheersingsgraad.

Voor zichzelf analyseren de leerkrachten wel de tussenstappen voor het doelenbereik, maar deze analyse krijgt geen plaats in het handelingsplan. Het cyclisch proces van handelingsplanning boet in aan kracht door de energie die gelegd wordt op het registratiesysteem waarin schooleigen leerlijnen en evaluatiesystemen voorlopig nog geen plaats krijgen. Hierdoor werd de vroegere kwaliteitsvolle schooleigen handelingsplanmatige werking de laatste jaren afgeremd en verengd tot een handelingsplan.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de wijze waarop verplichte controles worden uitgevoerd en het globaal preventieplan en het jaaractieplan op dynamische wijze worden bijgehouden en opgevolgd.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	neen

Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Verloopt het afleveren van getuigschriften in het buitengewoon basisonderwijs conform de bijkomende vereisten? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Drie schooljaren geleden werden via een behoeftenbevraging de noden van de school in kaart gebracht. Rekening houdende met deze bevraging en met de bevindingen uit klassenraden en teamvergaderingen legde het beleidsteam enkele schoolaccenten vast die verder vertaald werden in een nascholingsplan. Dit nascholingsplan is echter een olijsting van diverse vormingsinitiatieven voor de verschillende deelteams. Een kwaliteitsvol professionaliseringsbeleid voor de gezamenlijke school ontbreekt. Momenteel zijn er weinig overlegkansen om op beleidsniveau na te denken over richting, doel en aanpak van het professionaliseringsbeleid.

Ondersteuning Er is een aanzet tot het creëren van structuren om het proces van deskundigheidsbevordering te ondersteunen. Zo worden enkele pedagogische werkgroepen georganiseerd en aangewend om gezamenlijk en concreet te werken aan de schoolse prioriteiten. Op type-niveau wordt wekelijks overleg georganiseerd met klasleerkrachten en de verantwoordelijke orthopedagoge. Er bestaat ook overleg onder de therapeuten. Systematisch formeel overleg tussen klasleerkrachten en betrokken therapeuten en ondersteuners van het semi-internaat wordt niet structureel ingebouwd. Initiatieven als pedagogische raad en overlegplatform werden opgestart maar worden momenteel niet verdergezet.

In de school, met uitzondering van de autiwerking, zijn er weinig sporen te vinden van gerichte opvolging en coaching op de klasvoer. Een aantal teamleden uiten nochtans de behoefte naar meer didactische ondersteuning bij de klaswerking. De school koos ervoor om geen BLIO-leerkracht aan te stellen. Een orthopedagoog slaagde erin, gezien haar specifieke opdracht, om het auti-team te coachen, te begeleiden en op te volgen. De twee andere orthopedagogen beschikken, gezien hun halftijdse opdracht, over onvoldoende tijd om de coachende rol tot op de klasvloer uit te voeren. Het logo-team voorziet in de toekomst een uitbreiding van de klasgeïntegreerde werking waardoor ze gericht de klasleerkracht kunnen ondersteunen.

Doeltreffendheid De school ontwikkelt nog geen initiatief om via zelfreflectie de effectiviteit van het gevoerde professionaliseringsbeleid na te gaan. Op schoolniveau wordt niet stil gestaan bij de vraag of zowel de teamgerichte als de individuele nascholingen een blijvend effect hebben.

Ontwikkeling Onder invloed van contextuele gegevens is de ontwikkelingsdynamiek in de school stilgevallen. De uitbouw van een gestructureerde begeleiding, systematische coaching en opvolging in alle types kan hierbij een eerste aanzet zijn. Een verdere professionalisering rond ontwikkelingsdoelen en de uitgangspunten, en hoe deze te vertalen in de praktijk kan deze ontwikkelingsdynamiek ondersteunen. Vanuit de ortho-plus bijeenkomsten (systematisch overleg beleidsteam) beoogt het team van orthopedagogen in de toekomst de kwaliteit van de professionalisering bij te sturen.

4.2 Onderwijsaanbod

Doelgerichtheid De teamleden in de school laten hun onderwijsaanbod voor de meeste leergebieden aansturen door methodes of zelf ontwikkelde oefenpakketten, en (vroegere ontwikkelde) schooleigen leerlijnen, vertaald in concrete, operationele tussendoelen.

Vanuit verantwoordingsperspectief worden in de handelingsplannen de referentiekaders van het elektronisch registratiesysteem gebruikt, die in de praktijk weinig richting geven aan het onderwijsaanbod.

Met de type-gerichte werking en een parallel georganiseerde anti-werking over de drie types stroomlijnt de school het onderwijsaanbod en tracht ze houvast te bieden om een doelgericht aanbod uit te werken dat tegemoet komt aan de specifieke noden van de leerlingen.

Het teamoverleg per type met de verantwoordelijke orthopedagogen is een waardevolle aanzet om werk te maken van de visieontwikkeling binnen elk type.

Het afstemmen van het onderwijsaanbod van de klasleerkrachten op het aanbod van de ondersteunende teamleden en paramedici vanuit multidisciplinair overleg heeft nog groeikansen.

Door de ouders systematisch uit te nodigen bij de (start-)klassenraad krijgen zij kansen om mee richting te geven aan het onderwijsaanbod.

Ondersteuning De vlotte en constructieve samenwerking tussen de teamleden ondersteunt hen bij de invulling van het onderwijsaanbod. Door de wekelijks georganiseerde teambijeenkomsten per type zijn klasleerkrachten op de hoogte van de beeldvorming, doelstellingen, uitvoering en evaluatie in elkaars klassen. Dergelijke bijeenkomsten met alle kindbetrokkenen van een klasgroep bestaan echter niet.

Door de goede relaties tussen klasleerkrachten, paramedici en ondersteunende teamleden uit het semi-internaat blijven ze op de hoogte van elkaars aanbod. De afstemming op elkaars aanbod kan nog winnen door gezamenlijk doelen te selecteren, gezamenlijk te plannen en voor te bereiden en gezamenlijk te evalueren.

Doeltreffendheid Op niveau van de school onderzoekt de school weinig of haar onderwijsaanbod voldoende doeltreffend is. Het zijn vooral individuele teamleden die nagaan of de meest passende ontwikkelingsdoelen nagestreefd worden. Het multidisciplinair team noch de orthopedagogen analyseren de groepswerkplannen op mogelijke hiaten.

Ontwikkeling De school organiseert elk jaar een paar 'pedagogische' werkgroepen, waarvan de leden zich buigen over een specifiek leerdomein. Dit schooljaar neemt men onder meer 'wiskunde' onder de loep en werkt de werkgroep het onderwijsaanbod gradueel en met duidelijke tussenstappen op maat van de groep uit. Het is de bedoeling dat het resultaat van de werkgroep naar alle teamleden wordt gebracht. Hoe deze vernieuwingen geïmplementeerd, aangestuurd en opgevolgd zullen worden is momenteel nog onduidelijk.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De directeur van deze school heeft een niet te onderschatten opdracht aangezien hij ook directeur is van het opvangcentrum, het internaat en semi-internaat van de school. Binnen de moeilijke context van dit MPI focuste de directeur zich de laatste maanden vooral op het internaat/opvangcentrum. Voorheen voerde hij een strak beleid in de school waarbij hij inspanningen leverde om vanuit zijn positie als directeur het geheel van de organisatie te beheersen. Situationele factoren hebben de laatste jaren het leiderschap beïnvloed. Door diverse personeelsswissels is de interne taakverdeling sterk gewijzigd. Het beleidsteam werd onverwachts met nieuwe teamleden samengesteld. Het gedeeld intern leiderschap dat vroeger ook verantwoordelijkheid droeg voor de besluitvorming, werd de laatste jaren meer en meer waargenomen door de persoon van de directeur. Door deze toestand neemt de druk op de schouders van de directeur toe maar worden de teamleden ook het gevoel ontnomen mee richting te geven aan de schoolontwikkeling.

Diverse beleidsbeslissingen bemoeilijken de laatste jaren de organisatie en de continue werking van de school. Het gaat onder andere over het weglaten van de functie van BLIO die vroeger deel uitmaakte van het beleidsteam, het toewijzen van volledige klasgroepen aan personeelsleden van het semi-internaat die omwille van werkroosters niet kunnen deelnemen aan multidisciplinair overleg, en het invoeren van een digitaal systeem dat de schooleigen leerlijnen niet vervat.

Initiatieven, zoals de pedagogische raad, die door de vervangende directie werden genomen worden voorlopig niet verdergezet.

Visieontwikkeling In de volledige school is er een gezamenlijke doelgerichte werking met betrekking tot het pedagogisch project. De teamcultuur is gekenmerkt door een groot verantwoordelijkheidsgevoel van de individuele teamleden om zo goed mogelijk onderwijs te bieden. Het is echter noodzakelijk verdere stappen te zetten om, vanuit een samen gedragen visie om het onderwijs handelingsplanmatig en multidisciplinair aan te pakken, op beleids- en schoolniveau structuren op te zetten die het pedagogisch project mogelijk maken.

Besluitvorming Op beleidsniveau is de school nog zoekende in het uitbouwen van overlegstructuren die de gezamenlijke besluitvorming ondersteunen. De beweegredenen rond meerdere beslissingen is vaak niet gekend waardoor teamleden houvast verliezen. De teamleden die de dagelijkse onderwijskwaliteit op de klasvloer moeten voorbereiden en uitvoeren hebben nood aan aansturing om richting te geven aan het pedagogisch didactisch handelen op de klasvloer. Deze aansturing vertrekkend vanuit multidisciplinair overleg rond groepshandelingsplannen is beperkt en vertrekt onvoldoende vanuit een gezamenlijk ontwikkelde visie. Momenteel steunt de multidisciplinaire samenwerking op informeel overleg, afspraken uit het verleden en intuïtief aanvoelen.

Kwaliteitszorg	Betreffende kwaliteitszorg staat de school aan het begin van een ontwikkelingstraject om op een gestructureerde wijze de eigen kwaliteit in kaart te brengen, te bewaken en te verbeteren. De orthopedagogen stimuleren en bewaken een kwaliteitsvolle werking door aanwezigheid op de type-bijeenkomsten en de klassenraden. Een drietal schooljaren geleden trachtte de school de kwaliteit van haar onderwijs in te schatten met een bevraging van de teamleden. De bevraging richtte zich vooral op de inschatting van het welbevinden bij ondernomen acties. Het resultaat van deze bevraging leidde tot enkele acties, vooral gericht op infodoorstroming en communicatie. Nieuwe initiatieven rond kwaliteitszorg werden nog niet op beleidsniveau besproken.
Inbreuken op de regelgeving	De inspectie stelt enkele inbreuken op de regelgeving vast. De procedures die leiden tot het afleveren van een getuigschrift basisonderwijs worden niet volledig gerespecteerd. De school houdt te weinig rekening met de regelgeving die stelt dat het onderzoek en het overleg rond het getuigschrift gebeurt in een klassenraad (De klassenraad is het team van personeelsleden dat onder leiding van de directeur of zijn afgevaardigde samen de verantwoordelijkheid draagt voor de begeleiding van en het onderwijs aan een bepaalde leerlingengroep of individuele leerling). Ook worden de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift basisonderwijs niet correct bewaard. De verplicht informatie aan de ouders bij de eerste inschrijving omtrent het gratis leerlingenvervoer is niet correct.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Binnenklasdifferentiatie uitgebouwd met bijzondere aandacht voor de individuele zorgvraag van de leerling.
- Initiatieven op klasniveau die de harmonische ontwikkeling bevorderen.
- De eigen ontwikkelde leerlijnen, gehanteerd bij de individuele voorbereidingen, als garantie voor continuïteit en graduele opbouw.
- Aanbod en uitvoering in multidisciplinaire samenwerking voor Nederlands.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het bieden van een gestructureerd, veilig en aangenaam leer- en leefklimaat als basis voor ontwikkelen en leren.
- De vlotte en constructieve samenwerking tussen de teamleden bij de invulling van het onderwijsaanbod.
- De aanzet tot het creëren van structuren om het proces van deskundigheidsbevordering te ondersteunen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aandacht voor goede communicatie en betrokkenheid met en van ouders en externen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De inbreng van ondersteunende teamleden een plaats geven binnen het totale proces van handelingsplanning door optimaliseren van
 - de organisatie van structureel en multidisciplinair overleg tussen alle teamleden betrokken bij dezelfde klasgroep.
 - de gezamenlijke multidisciplinaire doelenselectie en evaluatie op niveau van de leerling of groep binnen de handelingsplanning.
- Ontwikkelingsdoelen en de uitgangspunten hanteren als referentiekader voor muzische vorming.
- Registratiesysteem functioneler maken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het multidisciplinair overleg tijdens de klassenraad uitbouwen als draaischijf van de totale handelingsplanmatige werking.
- Werkroosters afstemmen op een optimale multidisciplinaire werking.
- Schooleigen instrumenten een plaats geven in het totale proces van handelingsplanning.
- De realisatie van een doelgerichte en planmatige uitgezette deskundigheidsbevordering vanuit een duidelijke visie en prioritering op korte- en lange termijn.
- Het afstemmen van het onderwijsaanbod van de klasleerkrachten op het aanbod van de ondersteunende teamleden en paramedici vanuit multidisciplinair overleg.

Wat betreft het algemeen beleid

- Overlegkansen creëren om op beleidsniveau na te denken over richting, doel en aanpak van het professionaliseringsbeleid.
- De uitbouw van een gestructureerde begeleiding, systematische coaching en opvolging in alle types vanuit een gezamenlijk ontwikkelde visie.
- Intern leiderschap uitbouwen tot gedeeld leiderschap vanuit een gezamenlijke visie over het onderwijs aan deze specifieke doelgroep.
- Onderwijsaanbod bewaken.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het proces van handelingsplanning voor het leergebied muzische vorming vanuit de visie en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen realiseren zodat kwaliteitsvol onderwijs, afgestemd op de zorgvragen van de leerlingen, mogelijk wordt en waardoor de harmonische ontwikkeling en optimale integratie van elke leerling kansen krijgt.

Wat betreft de regelgeving

- De procedures respecteren die leiden tot het afleveren van een getuigschrift basisonderwijs.
- De bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift basisonderwijs bewaren.
- De verplichte informatie aan de ouders bezorgen bij de eerste inschrijving.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
 - * voor **type 1 - lager onderwijs** omwille van het onvoldoende handelsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming.
 - * voor **type 2 - kleuteronderwijs** omwille van het onvoldoende handelsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming.
 - * voor **type 2 - lager onderwijs** omwille van het onvoldoende handelsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming.
 - * voor **type 8 - lager onderwijs** omwille van het onvoldoende handelsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **20-03-2017** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

De procedures die leiden tot het afleveren van een getuigschrift basisonderwijs worden onvoldoende gerespecteerd.

De bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift basisonderwijs worden niet bewaard.

De verplichte informatie aan de ouders bij de eerste inschrijving wordt niet correct bezorgd.

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **20-03-2017** opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Annemarie DESMYTTERE de inspecteur-verslaggever	Marco SCHEPERS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	